

Petek, 24. aprila 2009

25. letno poročilo Komisije o spremljanju uporabe prava Skupnosti (2007)

P6_TA(2009)0335

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2009 o 25. letnem poročilu Komisije o spremljanju uporabe prava Skupnosti (2007) (2008/2337(INI))

(2010/C 184 E/24)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju 25. letnega poročila Komisije o spremljanju uporabe prava Skupnosti (2007) (KOM(2008)0777),
- ob upoštevanju delovnih dokumentov služb Komisije (SEK(2008)2854 in SEK(2008)2855),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. septembra 2007 z naslovom „Evropa rezultatov - uporaba prava skupnosti“ (KOM(2007)0502),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. marca 2002 o odnosih s pritožnikom v zvezi s kršitvami prava Skupnosti (KOM(2002)0141),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. februarja 2008 o 23. letnem poročilu Komisije o nadzoru uporabe prava Skupnosti (2005) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju člena 45 in člena 112(2) svojega Poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za pravne zadeve in mnenja Odbora za peticije (A6-0245/2009),

1. obžaluje, da v nasprotju z dosedanja prakso Komisija ni odgovorila na vprašanja, ki jih je postavil Parlament v prejšnjih resolucijah, zlasti v zgoraj omenjeni resoluciji z dne 21. februarja 2008; ugotavlja pomanjkanje znatnih izboljšav glede treh temeljnih vprašanj, povezanih s preglednostjo, viri in trajanjem postopkov;

2. Komisijo opozarja na zahteve iz preteklih let, in sicer:

- naj nujno preveri možnost vzpostavitve sistema, ki bi ponudil jasen prikaz mehanizmov pritožb, ki so na voljo državljanom; da bi bil sistem v čim večjo pomoč državljanom, bi lahko imel obliko skupnega portala EU ali spletne točke „vse na enem mestu“;
- naj sprejme sporočilo, v katerem razloži načelo odgovornosti države za kršitve zakonodaje Skupnosti, vključno s kršitvami, ki jih je mogoče pripisati sodni veji, tako da bi državljani imeli možnost učinkoviteje prispevati k uporabi prava Skupnosti;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0060.

Petek, 24. aprila 2009

3. zato poziva Komisijo:

- naj upošteva zaveze, sprejete v zgoraj navedenem sporočilu z dne 20. marca 2002, da bodo vse njene odločitve glede kršitev objavljene ⁽¹⁾, saj je objava njenih odločitev, začenši z registracijo pritožbe in vseh aktov, ki temu sledijo, nujno potreben instrument v boju proti politični samovolji pri ravnanju v primeru kršitev;
- naj zagotovi Parlamentu, kot je ta že večkrat zahteval, jasne in izčrpne podatke o virih, namenjenih obravnavi primerov kršitve v različnih generalnih direktoratih;
- naj razmisli o poenostavljenem in manj birokratskem postopku oblikovanja uradnih opominov državam članicam, ki ne izpolnjujejo obveznosti, ter s tem omogoči, da bi lahko hitro izkoristili ta učinkoviti ukrep;

Komisijo tudi prosi, naj odločno uporabi člen 228 Pogodbe ES, da zagotovi pravilno izvrševanje sodb, ki jih izreče Sodišče;

4. ugotavlja, da je Komisija v skladu z napovedjo v zgoraj navedenem sporočilu z dne 5. septembra 2007 ⁽²⁾ v zadevnem letnem poročilu predstavila prednostne ukrepe, ki jih namerava izvesti na nekaterih področjih ravnanja v primeru pritožb in kršitev; odobrava izjave, v skladu s katerimi „se bo [prednost] še naprej dajala problemom z obsežnim vplivom na temeljne pravice, prosto gibanje oseb“ ⁽³⁾; poudarja pomen nujnih in odločnih ukrepov na teh področjih, saj so nasilna dejanja, povezana z rasizmom in ksenofobijo, v nekaterih državah članicah pogost pojav; prav tako odobrava prednost, ki se namenja kršitvam, pri katerih so državljani v velikem obsegu ali večkrat zaporedoma neposredno oškodovani ali izpostavljeni resnemu zmanjšanju kakovosti življenja ⁽⁴⁾; poziva Komisijo, naj pospeši rešitev in po potrebi zaključek tistih postopkov za ugotavljanje kršitev, ki državam članicam preprečujejo, da bi vlagale v infrastrukturne projekte, ki bi lahko vplivali na uresničevanje evropskega načrta za oživitev gospodarstva; poziva Komisijo, naj pristojnim parlamentarnim odborom predloži natančen načrt s pravili in roki specifičnih ukrepov, ki jih namerava izvajati na teh področjih;

5. je seznanjen s tem, da se 1 196 od novih primerov kršitve v letu 2007 nanaša na neobveščanje o nacionalnih ukrepih za prenos direktiv Skupnosti; meni, da je nesprejemljivo, da si Komisija vzame dvanajst mesecev ⁽⁵⁾ za obravnavo navadnih primerov nesporočanja države članice o ukrepih prenosa in poziva Komisijo, naj sprejme avtomatske in takojšnje ukrepe za tovrstne primere, ki ne zahtevajo analize ali ocene;

6. meni, da še vedno ni jasnih postopkov, s katerimi bi državo članico zaradi kršitve prava Skupnosti, ki je bila sicer že odpravljena, lahko učinkovito privedli pred sodišče in dosegli povrnitev škode za vse, kar je bilo zamujeno ali opuščeno v preteklosti; poziva Komisijo, naj pripravi nove predloge (do konca leta 2010), da bi trenutni postopek za ugotavljanje kršitev dopolnili tako, da bo upoštevano tudi to nepravilno stanje;

⁽¹⁾ Točka 12: Odločitve Komisije o primerih kršitve se objavijo v enem tednu od njihovega sprejetja na internetni stani generalnega sekretariata, katere naslov je: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/index_en.htm#infractions. Odločitve, da se poda obrazloženo mnenje ali da se zadevo preda v odločanje Sodišču Evropskih skupnosti, se prav tako objavijo v obliki sporočila za javnost, razen če Komisija ne odloči drugače.

⁽²⁾ Točka 3: Komisija bo svoje ukrepanje glede teh prednostnih nalog po letu 2008 opisala in pojasnila v svojih letnih poročilih.

⁽³⁾ KOM(2008)0777, str. 9.

⁽⁴⁾ Isti dokument.

⁽⁵⁾ „Cilj primerov v zvezi z nesporočanjem ukrepov prenosa naj bi bil, da od pošiljanja uradnega opomina do rešitve zadeve ali postopka (sic) na Sodišču ne mine več kot 12 mesecev“ (KOM(2007)0502).

Petek, 24. aprila 2009

7. opozarja, da se po predlagani novi delovni metodi, ki jo predlaga Komisija v svojem sporočilu iz leta 2007, poizvedbe in pritožbe, ki jih prejme Komisija, posredujejo neposredno zadevni državi članici „kadar vprašanje zahteva pojasnitev dejanskega ali pravnega položaja v državi članici, (...) bi država članica zadevnim državljanom ali podjetjem v kratkem roku zagotovila neposredna potrebna pojasnila, informacije in rešitve ter obvestila Komisijo“⁽¹⁾;

8. ugotavlja, da je Komisija začela pilotski projekt EU Pilot, da bi preverila novo delovno metodo v nekaterih državah članicah, da pri projektu, ki se je začel aprila 2008, sodeluje 15 držav članic, po oceni prvega leta delovanja pa bi ga lahko razširili še na druge države članice;

9. opaža, da gre vendarle za projekt, ki deluje na prostovoljni osnovi, katerega potek je že povzročil negotovost in sprožil specifična vprašanja (kot navedeno v zgoraj omenjeni resoluciji Parlamenta z dne 21. februarja 2008);

10. zlasti sprašuje Komisijo, ali pomanjkanje virov v državah članicah ne kaže na zaskrbljujoče probleme pri dejanskem nadzoru nad izvrševanjem prava Skupnosti; poleg tega poziva Komisijo, naj pri oceni projekta preveri naslednja vprašanja ter o njih poroča Parlamentu:

— ali so pritožniki od Komisije prejeli jasno in izčrpno razlago v zvezi z obravnavo njihovih pritožb; ali je nova metoda dejansko prispevala k rešitvi njihovih primerov in ali ni vendar prispevala k temu, da je bila Komisijo razrešena odgovornosti, ki izhaja iz njene vloge varuhinje Pogodbe;

— ali nova metoda ne odloži še dodatno začetka postopka za ugotavljanje kršitev, katerega trajanje je že tako izredno dolgo in nedoločeno;

— ali je bila Komisija res neprizanesljiva do držav članic glede spoštovanja rokov, ki jih je določila (10 tednov), in ali je Komisija po izteku tega časa zadevnim državam članicam zagotovila jasne informacije in časovne okvire glede njenih prihodnjih ukrepov zato, da bi čim prej našla dokončno rešitev za državljane;

— ali se zaradi tega, ker so projekt EU Pilot izvajali le v 15 državah prostovoljkah, ni namenjala manj pozornosti obravnavi kršitev pri tistih državah članicah, ki niso sodelovale pri projektu;

11. sprašuje, ali Komisija zaradi izvajanja projekta EU Pilot in posledičnega zmanjšanja delovne obremenitve v zvezi z obravnavo kršitev sedaj bolj sistematično in izčrpno nadzira prenos direktiv v nacionalne pravosodne sisteme;

12. sprašuje Komisijo, če je projekt EU Pilot vplival na potek sestankov, ki jih ima Komisija z državami članicami, udeleženi v projektu, ter z drugimi državami članicami, ki niso udeležene, ob upoštevanju, da naj bi bili ti sestanki poglobilni način obravnavanja in reševanja postopkov za ugotavljanje kršitev;

13. meni, da bi državljani EU od Komisije morali pričakovati enako raven preglednosti, ne glede na to, ali vložijo uradno pritožbo ali uveljavljajo pravico do peticije v skladu s pogodbo; zato zahteva, da mora biti Odbor za peticije stalno in podrobno obveščen o tem, na kateri stopnji so postopki za ugotavljanje kršitev, za katere so bile vložene peticije, ki še potekajo, v nasprotnem primeru pa mora odbor imeti dostop do ustreznih baz podatkov Komisije, in sicer pod enakimi pogoji kot Svet;

⁽¹⁾ KOM(2007)0502, str.8.

Petek, 24. aprila 2009

14. opozarja Komisijo, da mora biti vsa korespondenca, za katero se lahko izkaže, da vsebuje pritožbo glede dejanske kršitve prava Skupnosti, registrirana kot pritožba, razen v izjemnih okoliščinah iz točke 3 priloge navedenega sporočila z dne 20. marca 2002;

15. opozarja, da je Komisija izjavila, da temeljna direktiva, kot je Direktiva 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ⁽¹⁾ za praktične namene ni bila ustrezno prenesena v državah članicah; opozarja, da je Komisija prejela več kot 1 800 pritožb posameznikov v zvezi s to direktivo, jih 115 registrirala kot pritožbe in odprla pet primerov kršitve zaradi nepravilnega izvajanja direktive ⁽²⁾; priznava, da je v zvezi z Direktivo 2004/38/ES Komisija sodelovala s Parlamentom učinkovito in pregledno; podpira predlagani pristop Komisije, da bi direktivo pregledovali stalno in izčrpno, da bi državam članicam s podporo v obliki smernic, ki bi bile objavljene v prvi polovici leta 2009, pomagali izvajati direktivo celovito in pravilno, ter da bi uvedli postopke za ugotavljanje kršitev proti državam članicam, katerih zakonodaja ni skladna z direktivo; vendar izraža resno zaskrbljenost nad tem, ali je Komisija sposobna izvajati svojo vlogo varuhinje Pogodbe, in ali ima Parlament možnost preverjati politiko registracije pritožb, ki jo izvajajo različne službe Komisije;

16. poziva vse službe Komisije, naj pritožnike v celoti obveščajo o napredku njihovih pritožb ob izteku vsakega vnaprej določenega roka (uradno obvestilo, obrazloženo mnenje, napotitev na Sodišče ali zaključek zadeve), naj, kjer je to primerno, pripravijo priporočila za obravnavo primera prek alternativnih mehanizmov za reševanje sporov, ter predložijo utemeljitve za svoje odločitve in naj te utemeljitve v celoti sporočijo pritožniku v skladu z načeli, navedenimi v sporočilu iz leta 2002;

17. pozdravlja, da je Komisija začela postopno uvajati povzetke pravnih aktov za državljane, ki so objavljeni s pomembnejšimi predlogi Komisije; priporoča, da so ti povzetki dostopni prek ene dostopne točke, in meni, da ni sprejemljivo, da so povzetki po zaključku zakonodajnega postopka odstranjeni, saj jih državljani in podjetja natanko takrat najbolj potrebujejo;

18. opozarja na zavezo Sveta, da bo države članice spodbujal, naj pripravijo in objavijo tabele, ki prikazujejo korelacijo med direktivami in nacionalnimi ukrepi za prenos; vztraja, da so tovrstne tabele bistvenega pomena, da se Komisiji omogoči izvajanje učinkovitega nadzora nad izvedbenimi ukrepi v vseh državah članicah;

19. z razočaranjem ugotavlja, da v tem zakonodajnem obdobju ni bilo nobenega pomembnega napredka glede temeljne vloge, ki bi jo moral imeti Parlament pri nadzoru uporabe prava Skupnosti; meni, da Komisija s tem, ko je dala prednost postopkom za ugotavljanje kršitev, ni sprejela le tehničnih odločitev, ampak tudi politične, za katere trenutno ni zunanega pregleda, nadzora ali preglednosti; poziva k takojšnji izvedbi s tem povezanih reform, ki jih je predlagala delovna skupina za reformo Evropskega parlamenta, s katerimi bi okrepili sposobnost Parlamenta za spremljanje izvajanja zakonodaje; v zvezi s tem podpira odločitev konference predsednikov odborov z dne 25. marca 2009;

20. poziva k večjemu sodelovanju med nacionalnimi parlamenti in Evropskim parlamentom ter njihovimi poslanci, da bi spodbudili in povečali dejanski nadzor nad evropskimi zadevami na nacionalni ravni ter olajšali pretok informacij, zlasti med sprejemanjem evropskih zakonodajnih aktov; meni, da imajo nacionalni parlamenti pomembno vlogo pri nadzoru nad uporabo prava Skupnosti, s čimer pomagajo krepiti demokratično legitimnost Evropske unije in jo približati državljanom;

⁽¹⁾ UL L 158, 30.4.2004, str. 77.

⁽²⁾ „Komisija je v tridesetih mesecih, odkar se Direktiva uporablja, prejela več kot 1 800 pritožb posameznikov, 40 parlamentarnih vprašanj in 33 peticij o njeni uporabi. Obravnavala je 115 pritožb in uvedla pet postopkov za ugotavljanje kršitev zaradi nepravilne uporabe Direktive.“ – Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic (KOM(2008)0840), str. 9.

Petek, 24. aprila 2009

21. opozarja na zavezo Sveta, da bo države članice spodbujal, naj pripravijo in objavijo tabele, ki prikazujejo skladnost med direktivami in nacionalnimi ukrepi za prenos; vztraja, da so tovrstne tabele bistvenega pomena, da se Komisiji omogoči izvajanje učinkovitega nadzora nad izvedbenimi ukrepi v vseh državah članicah; je odločen, da bo kot zakonodajalec sprejel vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da določbe, povezane s temi tabelami, med zakonodajnim postopkom ne bodo odstranjene iz besedila predloga Komisije;

22. ugotavlja, da imajo nacionalna sodišča bistveno vlogo pri uporabi prava Skupnosti in v celoti podpira prizadevanja Komisije, da opredeli področja, na katerih bi se lahko uspešno zagotovilo dodatno usposabljanje za nacionalne sodnike, pravosodne delavce, uradnike in javne uslužbence v nacionalnih organih; poudarja, da je ta podpora bistvena v novih državah članicah, zlasti pri dostopu do pravnih informacij in pravne literature v vseh uradnih jezikih; poudarja, da se je treba zavzemati za boljšo dostopnost podatkovnih baz o odločitvah nacionalnih sodišč v zvezi s pravom Skupnosti;

23. spodbuja Komisijo, naj še naprej preučuje vseevropske mehanizme kolektivnih pravnih sredstev, da bi dopolnili trenutne pobude na področju zakonodaje o varstvu potrošnikov in konkurenci; meni, da bi državljani, vključno z vlagatelji peticij, te mehanizme lahko uporabili za izboljšanje učinkovite uporabe prava Skupnosti;

24. poziva Komisijo, naj zaradi zaskrbljujočega razvoja na področju okolja, kot je razvidno iz njenega poročila, in številnih vloženih peticij na to temo, zagotovi, da bo uporaba okoljskega prava Skupnosti imela večjo prednost, in v zvezi s tem priporoča, da je treba poostriti nadzor nad izvajanjem, ustreznim službam pa nameniti zadostna sredstva; pozdravlja sporočilo Komisije z dne 18. novembra 2008 o izvajanju prava Evropske skupnosti o okolju (KOM(2008)0773), ki je prvi korak v tej smeri;

25. soglaša z oceno Komisije, da je treba sprejeti več preventivnih ukrepov, da bi državam članicam preprečili kršenje zakonodaje Skupnosti; spodbuja Komisijo, naj sprejeme posebne zahteve Odbora za peticije, da bi preprečili nepopravljivo škodo okolju, in obžaluje, da se Komisija prepogosto sklicuje na to, da mora počakati na končno odločitev pristojnih nacionalnih organov, preden lahko ukrepa;

26. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Sodišču Evropskih skupnosti, Evropskemu varuhu človekovih pravic ter vladam in parlamentom držav članic.
